

ಬಡತನವೆಂಬ ಬೇಗೆ

ಕೆಲವರು ಬಡತನವನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ತಗುಲಿದ ಶಾಪವನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಏನಿದರ ಅರ್ಥ? ಅವರು ಬಡತನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು 'ಶಾಪ'ವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಪಾಪವಾದರೂ ಏನು? ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು? ತಲತಲಾಂತರ ದಿಂದ ತಮ್ಮ ಬಡತನವನ್ನು ನೀಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶ್ರಮಪಡುತ್ತಲೇ ಇರುವರಲ್ಲ? ಏಕೆ ಅವರ ದುಡಿಮೆ ಬಡತನದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿಲ್ಲ? ಮುಗ್ಧತೆ, ಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಠೆ, ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆಗಳಷ್ಟರಲ್ಲೇ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟು ದುಡಿದವರು ಬಡತನದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನ ಪಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ? ಈ ನಿಷ್ಠೆಮೌಲ್ಯಗಳ ಆಚೆ ಈಚೆ ನೋಡಿ: ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಚಿರುಕುತನಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಚಾಲಾಕಿತನ- ಕುಯುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡವರು, ಬಡವರ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳ ಕರ್ಮವೇ ಕಾರಣವೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ, ನಂಬಿಸಿ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಬಡತನ ಬೇಗೆಯಲ್ಲಿ ನರಳುವವರು ಕೂಡ ಬಡತನವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜನ್ಮಗಳ ಫಲವೆಂದು ನಂಬಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಜೊತೆಗೆ, ಬಡವರನ್ನು 'ದರಿದ್ರ ನಾರಾಯಣ' ಅಥವಾ 'ದರಿದ್ರೋ ದೇವೋಭವ' ಎಂದು ಕರೆದು ವೈಭವೀಕರಿಸಿರುವುದು ಬೇರೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವಿಲ್ಲದೆ ದುಡಿದು, ಅರೆಹೊಟ್ಟೆ ತಿಂದು, ಹರಿದ ವಸ್ತ್ರಧರಿಸಿ, ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ದೇವರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ 'ಪುಣ್ಯ' ಬಂದದ್ದೇ ಲಾಭ!

ಬಡತನ ತಂದು ಕೊಡುವ ನೋವು- ಅವಮಾನ ಅಪಾರವಾದುದು. ಹಸಿವು ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು, ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಕುಬ್ಜಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕುಬ್ಜಗೊಂಡ ಸ್ಥಿತಿ ಅವನನ್ನು ಧೀನನ್ನಾಗಿಯೂ ತಿರುಪೆಯವನನ್ನಾಗಿಯೂ ಸುಳ್ಳನ್ನಾಗಿಯೂ ಕಳ್ಳನನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ದರಿದ್ರನು ಪಾಪಿಯೂ ಮೈಗಳ್ಳನೂ ಆಗಿರುವಂತೆ ತೋರಿದರೂ, ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾರಣವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ಮತ್ತು ಆಳುವ ಜನರ-ಪುರೋಹಿತ ಶಾಹಿಯ ಸ್ವಾರ್ಥಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದು. ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿರುವುದು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗಬಹುದು; ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಾಜರು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹಿಡಿತ ಎಷ್ಟು

ಭದ್ರವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅಣುವೊಂದು ಅಲಗಾಡದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಸ್ವಾಯಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು 'ಅನ್ಯವತಾರ' ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೃದಯತಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ನಾನು ಸಮಸ್ತ ಭಾರತವನ್ನು ಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಬಾಧಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಡತನ ಮತ್ತು ದುಃಖ' -ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಭಾರತದ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ವೈಭವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಭಾರತದ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ, ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಮಠ ಮಾನ್ಯಗಳು, ಆಶ್ರಮಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿರುವುದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವ್ಯಂಗ್ಯವೂ ಸತ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುವ ಕಸುಬಿಗೂ ಬಡತನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ: ಕೆಲವು ಕಸುಬುಗಳು ಎಷ್ಟು ಗೆಯ್ದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲತೆಯನ್ನು ತರಲಾರವು; ಅವು ಕೀಳು ಕಸುಬುಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿವೆ. ಆ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದ ಜನ ಮಾಡಲಾರರು. ದುಡಿಮೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲದಲ್ಲೂ ಮೇಲು ಕೀಳು- ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯೆಂಬ ಅಂತರ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಡತನ ಉಂಟುಮಾಡುವ ದುಃಖದ ಸ್ಥಿತಿ, ಅವಮಾನದ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅರಿವಿನ ಸ್ಪೋಟದ ಕಿಂಡಿಗಳೆಂದು ಬಗೆದಲ್ಲಿ- ಅವನಿಗೆ ಜಗತ್ತು ಹೊಸಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಡತನವು ಸದಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅದರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಬಡತನವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಅದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ನೆಲೆಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಲೆಯವರೆಗೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸಮಾನತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿಸಲು ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಡತನವು ಕಲಿಕೆಯ ಆಗರ; ಸಾಧಕನ ಪರೀಕ್ಷಾರಂಗ! ಜೀವನದ ಎಲ್ಲಾ ಮಗ್ಗಲುಗಳ ಗಟ್ಟಿ ಅನುಭವವನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಕಠಿಣ ಕುಲುಮೆ! ಆದುದರಿಂದ ಬಡತನದ ಜೀವನವು ಸಹಸ್ರಂದನವನ್ನೂ, ನೋವಿನ ಮಿಡಿತವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ಸುಖವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಅರಿವನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ನೆಲೆಯಿಂದ ಸಮುದಾಯದ ನೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ತುಡಿತ ಶ್ರೀಮಂತನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದಲೇ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು 'ನಾನು ಸುಖದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತದ್ದಕ್ಕಿಂತ, ದುಃಖದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಲಿತಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು.

■ ಶಿಕಾಕು

ಮಾತೇ ಮತ್ತು

★ ನನ್ನ ಹೆತ್ತವರು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕಾಲೇಜು ಮೆಟ್ಟಿಲು ತುಳಿದವರಲ್ಲ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಕನಸನ್ನೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಹೆತ್ತವರು ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಲವು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.
-ಮಿಶೆಲ್ ಒಬಾಮ

★ ಜ್ಞಾನವು ನಾವು ಇಚ್ಛಿಸಲಿ ಬಿಡಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬರುವ ಜಡ ಅಥವಾ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲು ನಾವು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ಅದು ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲ
-ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್

★ ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದವನಿಗೆ ಅವಕಾಶದ ಕೊರತೆ ಇರದು.
-ಪಿ.ಸೈರಸ್

★ ದುರ್ಜನನು ಉಪಕಾರದಿಂದಲೇ ಶಾಂತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
-ಕಾಳಿದಾಸ

★ ದುರ್ಜನನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಯುಧ ಇದ್ದರೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇ. ಆಯುಧ ಒಳ್ಳೆಯದಾದಷ್ಟೂ ಅಪಾಯ ಹೆಚ್ಚು.
-ಎ.ಡಿ.ರೀಚಿ

★ ಅದೃಷ್ಟಹೀನನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾಳೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ವಿಪತ್ತುಗಳೂ ಹೋಗುತ್ತವೆ.
-ಭರ್ತೃಹರಿ

★ ದುರದೃಷ್ಟ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಟ್ಟಿದಾಗ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
-ಅರಿಷ್ಟಾಟಲ್

★ ದುರದೃಷ್ಟ ಕುದುರೆಯಂತೆ ಬರುವುದು; ಇರುವೆಯಂತೆ ಹೋಗುವುದು.
-ಮರಾಠಿ ಗಾಡೆ

★ ನಾವು ಪ್ರತಿ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ನಾಳೆ ಎಂದು ಮುಂದೂಡುತ್ತಾ ಬಂದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ನಾಳೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು? ಯಾರು ಬಲ್ಲರು?
-ಮುನಿತ್ರೀ ತರುಣ ಸಾಗರ್‌ಜಿ

★ ಶ್ರೀಮಂತರು ಲಿಂಗಾರ್ಚನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಒಳಗೈದಾರೆ. ಆನು ದೇವಾ ಬಡವ. ಸಂಭೋಳಿ ಎನ್ನುತ ಹೊರಗೆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರ ಜತೆ ಇದ್ದೇನೆ.
-ಬಸವಣ್ಣ

★ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಏಳು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಂದಿವೆಯೆಂದು ಬೀಗುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧನೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಸಂಗೀತಗಾರರದು. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮಾನದಂಡದಿಂದಲೂ ಅದು ಗಮನಾರ್ಹ.
-ಸದಾನಂದ ಕನವಳ್ಳಿ

* ಹೆಸರಿರದ ಹೂ ನೀನು, ಹೂ- ಎಂಬುದೇ ಹೆಸರು. ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಇಂದು ನಿನ್ನ ಕಂಪೇ ಉಸಿರು.
-ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ

★ ನಿಜವಾಗಿ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದೆಂದಲ್ಲ; ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು.
-ಖಿಲಾಸ್ ಗಿಟಾನ್